

Контрольні завдання до 1 розділу

Контрольні завдання призначені для більш глибокого вивчення окремих тем з дисципліни. Оцінка за виконання завдання буде визначатися тим, наскільки грамотно й аргументовано висвітлені в ній теоретичні положення по обраній темі, рівнем не тільки кількісного, але головним чином якісного аналізу матеріалу, а також глибиною показу того, як теоретичні знання можуть бути використані в практиці роботи соціального педагога.

Тематика контрольних завдань.

1. У практиці освіти дорослих на Заході широко використовується ряд понять, що стосується безперервної освіти:

- освіта дорослих - adult education;
- перманентна освіта - permanent education;
- триваюча освіта - continuing education;
- освіта упродовж життя (довічна освіта) - lifelong learning;
- освіта, що відновляється - recurrent education;
- подальша навчання - further education;
- післядипломне навчання - postgraduate education;
- компенсаторне навчання - remedial education.

Спробуйте дати своє тлумачення кожному поняттю. Що в них загального? Чим, на вашу думку, розрізняються ці поняття?

2. Користуючись матеріалами запропонованих сайтів (усі вони містять інформацію як національною, так і англійською мовою), складіть короткий огляд заходів щодо освіти дорослих, проведених за рубежом в останній місяць (квартал).

3. Проведіть бібліографічний пошук по одній з персоналій найбільш відомих діячів, що внесли вклад у розвиток вітчизняної теорії й практики освіти дорослих. Підготуйте повідомлення (реферат) про життя й діяльність відомої людини, а також про зміст однієї з його науково-методичних робіт в області андрагогіки.

4. Складіть понятійно-термінологічний словник деяких термінів, найбільш часто уживаних в роботах, присвячених теорії і практиці освіти дорослих. Які з понять вам знайомі? Які ви зустрічаєте вперше? Які поняття найбільш актуальні для вас на даному етапі освіти?

5. Підготуйте повідомлення на тему «Освіта як фактор соціального захисту дорослої людини в сучасному світі». Спробуйте сформулювати умови, при яких це стає можливим.

6. Підготуйте повідомлення про розвиток жіночої освіти в Європі й Україні. Чим, на вашу думку, чоловіча освіта (військові, спортивні навчальні заклади, об'єднання, клуби) відрізняється від жіночої.

7. Специфіка функцій, цілей і змісту професійної перепідготовки безробітних. Особливості безробітних як соціальної групи, які необхідно враховувати в організації їхньої професійної перепідготовки.

8. Обґрунтуйте, яким чином труднощі, що виникають перед людьми з обмеженими можливостями в навчанні можуть бути переборені в системі їхньої освіти. Назвіть причини, із яких інваліди з різними видами обмежень життєдіяльності можуть мати труднощі в навчанні. Якими професійно-особистісними якостями повинні володіти андрагоги, що працюють з інвалідами різних груп.

9. Проведіть порівняльне спостереження на тему «Стиль викладацької діяльності чоловіка й жінки» на матеріалі освітньої установи, де ви проходите навчання. Попередньо розробіть одиниці спостереження, що дозволять виявити наявності подібності й розходжень.

На основі самоаналізу й рефлексії з'ясуєте, який стиль більш продуктивний особисто для вас і чому. Подумайте, які з виявлених нами причин обумовлені особливостями вашої статі.

На основі аналізу найбільш популярних журналів для жінок і чоловіків складіть перелік тем, найбільш актуальних сьогодні для розробки освітніх і просвітницьких програм, орієнтованих на інформаційні запити цієї чи іншої групи.

10. Опишіть можливості реалізації функцій адаптивного навчання стосовно до специфіки навчання різних категорій дорослих (працююча молодь у вечірній (змінній) школі; військовослужбовці, звільнені в запас; засуджені тощо).

Рекомендована література до контрольних завдань.

1. Деркач А.Ю. Реальная помощь психолога // Социальная адаптация: Информационный бюллетень. - 2000. - № 2.
2. Дулин Л. М., Кулев А.А., Липницкий А. В., Лабуш Н. С. Личность военнослужащего. -СПб., 1999.
3. Суханов П. Тернии социальной адаптации // Независимое военное обозрение. - 2001. -29 июня.
4. Федотов И. Ю. Социальные возможности кадровых военнослужащих запаса и проблемы их реализации // Социальная адаптация: Информационный бюллетень.-2000. -№ 2.
5. Шишкин Е. Ю. Военный интеллект и предпринимательство // Социальная адаптация: Информационный бюллетень. - 2000. - № 3, 4.
6. Волов В. Т. Дистанционное образование как основная технология высшего образования в пенитенциарных учреждениях // Открытое образование. – 2001. – № 6.
7. Закон РФ «Об учреждениях и органах, исполняющих уголовные наказания в виде лишения свободы». – М., 2000.
8. Исправительная (пенитенциарная) педагогика: Учеб. для слушателей и курсантов учебных заведений МВД РФ / Под ред. А. И.Зуб; М.П.Стуровой. – Рязань, 1993.
9. Миловидов Г.Е., Михайлов А. С. Спецшкола: Социально-психологические особенности подростков и рецидивы // Социологические исследования. – 1992. – № 9.

10. Павлова Е.А. Гуманизация воспитательного процесса в ИТУ: (О проблемах исправительно-трудовой школы) // Вечерняя средняя школа. - № 5.
11. Положение о порядке организации получения основного общего и среднего (полного) общего образования лицами, отбывающими наказание в виде лишения свободы в исправительных колониях и тюрьмах. – М., 1999.
12. Сломчинский А. Г. Школа при ИТУ: Кризис или тупик? // Вечерняя средняя школа. – 1993. – № 1. Уголовно-исполнительный кодекс РФ. – М., 1997.
13. Попова Л. В. Проблемы самореализации одаренных женщин // Вопросы психологии. – 1996. – № 2.
14. Вечерняя сменная школа: Проблемы и факторы развития / Общ. ред. А.Е.Марона. - СПб., 1997.
15. Гуманистические основы технологий обучения взрослых в различных образовательных системах / Под ред. А. Е. Марона. – СПб., 1999.
16. Инновационные модели образовательных технологий и систем / Пол ред. А. Е. Марона. - СПб., 1998.
17. Марон А. Е. Теоретико-методологические основы проектирования технологий обучения взрослых // Образование взрослых на рубеже веком Вопросы методологии, теории и практики / Науч. ред. В.И.Подобед. - СПб., 2000. - Т. IV. - Кн. 1.
18. Школа для социально незащищенных / Под ред. С. Г. Вершловского. — СПб., 1998.

Адреси сайтів із проблем освіти дорослих в Інтернеті

1. Hamburg Declaration on Adult Learning. The Fifth International Conference on Adult Education. - Hamburg (www.education.unesco.org).
2. Всемирный Совет по образованию взрослых (ICAE) - www.web.net/icae.
3. Европейская Ассоциация образования взрослых (EAEA) - www.vsy.fi/eaee.
4. Финская Ассоциация образования взрослых (FAEA) - www.vsy.fi.
5. Скандинавская Народная Академия (NFA) - www.nfa.se.
6. Норвежский Институт исследований образования взрослых - www.nvi.no.
7. Национальная организация по образованию взрослых Англии и Уэльса - www.niace.org.uk.
8. Дайджест всемирной периодики по образованию взрослых (Carfax Publishing Company) - www.carfax.co.uk.